

Monumentnummer*: 531621

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 12 september 2014
Kadaster deel/nr 82641/187

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Schalkwijk Houten Utrecht

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Houten I 2191

Omschrijving**

Cluster 60. Kazerne/remise/bomvrij gebouw.

NIEUWE HOLLANDSE WATERLINIE

Inleiding

De BOMVRIJE KAZERNE MET REMISE van de Lunet aan de Snel is van een type bomvrije bouwwerken dat aan drie zijden en bovenop is voorzien van een aarden dekking en dat alleen een gevel aan de keelzijde bezit. Met de toename van de draagwijdte van het geschut, de kracht van de inslagen van projectielen en de explosieve kracht van (brisant)granaten werd het steeds moeilijker weerstand te bieden tegen beschietingen. Verzwaring van metselwerk, toepassing van schokabsorberende metselsystemen (onder meer door middel van bogen), flauwe hellingshoeken en gebogen of juist puntige vormen, gebruik van beton - en later van gewapend beton - in steeds zwaardere uitvoering, was een van de manieren om de vestingwerken bestand te houden tegen toenemende aanvalskracht. Bovendien was het aanbrengen van aarddekkingen een goed middel gebleken om de energie te absorberen of te dempen. Dit is de reden waarom vele gemetselde of betonnen werken van een aardlaag of een frontbescherming van zand of aarde zijn voorzien. Afhankelijk van de periode van ontstaan - en daarmee van de te verwachten inslagkracht van projectielen - werd van 'bomvrije gebouwen' gesproken, wanneer ze werden geacht bestand te zijn tegen een van tevoren bepaald aantal inslagen van zwaar kaliber.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

BOMVRIJE KAZERNE MET REMISE van de Lunet aan de Snel is een door aardwerk gedekt bakstenen bouwwerk, daterend uit de periode 1871-1874, met boven de kazerne de remise. De kazerne / remise ligt tegenover de open caponnière in de oostelijke punt van de omwalling. De bakstenen gevel van de kazerne telt één bouwlaag en is negen traveeën breed. In elke travee bevinden zich een getoogde entree en een getoogd venster. De metalen deuren en luiken zijn een latere wijziging. Op de vijfde en achtste as (van links) bevinden zich brede, getoogde, dubbele, metalen deuren met aan weerszijden een getoogd venster. Elke travee is door een dubbele ontlastingsboog overspannen. De op de kazerne gebouwde remise bezit een eveneens bakstenen gevel; de toegang is in de middenas.

Waardering

De BOMVRIJE KAZERNE MET REMISE van de Lunet aan de Snel is van algemeen belang vanwege:

* Cultuurhistorische waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie zoals deze is ontworpen door C.R.T. Kraijenhoff en in eerste aanleg vanaf 1815 door hem, Jan Blanken en majoor-ingenieur Willem Offerhaus is gerealiseerd en daarna door anderen gedurende ongeveer 125 jaar is versterkt en verbeterd.

* Architectuurhistorische waarden in het bijzonder als uiting van de militair-strategische bouwkunde, die gebaseerd is op: a. het systeem van inundatie en accesverdediging (19de eeuw), b. de wedloop met de zich versterkende offensieve middelen (19de eeuw).

Het betreft hier een onderdeel uit 1871-1874, dat een voorbeeld is van een bomvrij gebouw, dat aan alle zijden - op de keelzijde na - is gedekt door dikke aardlagen.

* Ensemblewaarde en situationele waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Tevens vanwege de functionele en fysieke samenhang met de overige onderdelen van het complex.

* Het onderdeel is representatief (karakteristiek) omdat het een goed voorbeeld is van een tweelaags, bomvrij, bakstenen gebouw uit deze periode.

* Het onderdeel is goed bewaard omdat het in architectuur en detaillering belangrijke kenmerken uit de bouw- en de functionele tijd heeft behouden.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bomvrij militair object

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument